

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 24, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:3827](#) 10-12-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:2327](#) 09-12-2020

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:3647](#) 26-11-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:2257](#) 25-11-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:9745](#) 24-11-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:9650](#) 17-11-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:9106](#) 27-10-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:7375](#) 17-09-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:6157](#) 04-08-2020

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:10019](#) 02-12-2020

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:4119](#) 01-12-2020

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:8910](#) 16-11-2020

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 10-09-2020

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 03-09-2020

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

N.S./Kroatië. Grootmoeder strafrechtelijk vervolgd voor het openbaren van informatie over een administratieve rechtszitting over kleindochter. Geheimhouding van zittingen over kinderen. Grootmoeder op televisie waar ze een discussie voerde over procedures over kinderen, waarbij niet werd ingegaan op de details van de zaak. Nationale rechter maakte geen afweging van het belang bij bespreking van onderwerpen van openbaar belang tegen het belang de geheimhouding in het belang van de minderjarige. Schending artikel 10 EVRM.

In mei 2007 lieten door een tragisch auto-ongeluk de ouders van klagsters kleinkind N.G. het leven. Het voorlopig gezag over N.G. werd aan N.G.'s oom toevertrouwd. Er ontstond een serie administratiefrechtelijke geschillen over waar N.G. zou wonen en door wie ze zou worden opgevoed. De oom had succes in de bestuurlijke fase bij het sociaal welzijnscentrum (hierna: het Centrum) maar andere familieleden gingen daartegen in beroep bij de bestuursrechter.

Het tragisch auto-ongeluk en de familieruzie trok veel media-aandacht. In de context van de lopende beroepsprocedure gaf klagster een televisie-interview, waarin ze inging op de aard van het geschil, het feit dat het Centrum de voogdij aan de oom had toegekend en dat een geschil over contactrechten met N.G. nog liep. Ook de directeur van het Centrum werd geïnterviewd en bevestigde hetgeen klagster had verteld. Zowel klagster als het Centrum noemde N.G.'s naam. Enkele maanden later werd er een televisieprogramma gemaakt over het geschil. Enkele weken later verscheen een krantenartikel waarin klagster betoogde dat N.G. aan haar oom werd toegekend zonder andere familieleden daarvan op de hoogte te brengen. In het artikel werd verder aangegeven dat de zaak werd behandeld door een ander Centrum omdat het Centrum dat de zaak eerst had behandeld mogelijk partijdig was. Voorts werd aangegeven dat klagster en haar familie een psychiatrisch onderzoek ondergingen om hun geschiktheid als N.G.'s toekomstige opvoeders te laten onderzoeken. In een volgend artikel stelde klagster dat de beslissing van het Centrum in het voordeel van de oom door zijn familierelaties werd beïnvloed. Ze wees voorts naar een deskundig rapport waaruit zou blijken

dat N.G. het beste af zou zijn met een opvoeding bij klaagster en haar familieleden. Voorts legde klaagster uit waarom de behandeling van de zaak door een ander Centrum werd behandeld dan in het begin. In een televisieprogramma sprak klaagster over het slecht functioneren van het administratief systeem waarin de voogdij over verweesde kinderen werd geregeld. Daarbij sprak een journalist over details van de zaak. Ook sprake een vertegenwoordiger van het Ministerie van Justitie over het functioneren van het systeem.

Naar aanleiding van deze uitzending deed de oom aangifte tegen klaagster voor schending van de vertrouwelijkheid van de administratieve procedure en voor het prijsgeven van N.G.'s naam in het openbaar. Klaagster werd vervolgd en werd door de Zlatar-rechtbank veroordeeld tot twee maanden celstraf, gedurende een jaar voorwaardelijk. Klaagster ging in beroep maar zonder succes. Klaagster voerde aan dat zij geen intentie had om de persoonsgegevens van N.G. bekend te maken. Deze waren echter al door het Centrum in een eerder stadium bekendgemaakt. Haar advocaat had immers aan haar uitgelegd dat het belangrijk was dat de identiteit van het meisje geheim bleef en om deze reden had klaagster de televisiepresentator verzocht om de naam van het meisje niet bekend te maken. De beroepsrechter oordeelde klaagster schuldig en veroordeelde haar tot vier maanden celstraf, gedurende twee jaar voorwaardelijk. Ze moest ook de kosten van de procedure betalen. Klaagster ging daartegen in beroep bij het hof Zagreb waar ze stelde dat de rechter te weinig rekening met de omstandigheden had gehouden en ten onrechte niet had vastgesteld dat het Centrum al eerder N.G.'s identiteit geopenbaard had. Het beroep werd ongegrond verklaard. Ook het door klaagster ingesteld cassatieberoep werd ongegrond verklaard.

In Straatsburg stelde klaagster dat haar veroordeling een schending van artikel 10 EVRM opleverde. Het EHRM overwoog dat het niet nodig was om een oordeel uit te spreken over de vraag of de beperking van klaagsters vrijheid van meningsuiting 'door wet was voorzien' in de zin van artikel 10 lid 2 EVRM en ging in op de vraag of de beperkingen 'nodig zijn in een democratische samenleving'. Het EHRM stelde voorop dat het openbaren van informatie en gedachten door artikel 10 EVRM wordt beschermd, ook als deze aanstootgevend, schokkend of verontrustend zijn. Dergelijke bescherming is in overeenstemming met de waarden van pluralisme, tolerantie en ruimdenkendheid welke eigenschappen onontbeerlijk zijn in een democratische samenleving. De vrijheid van meningsuiting is onderworpen aan uitzonderingen maar die moeten eng worden opgevat en in gegeven gevallen moet de noodzaak daarvoor op overtuigende wijze worden bewezen.

In een geval waar beperkingen van de vrijheid van meningsuiting aan de orde is onderzocht het EHRM alle omstandigheden van het geval om vast te stellen of de beperking in redelijke verhouding staat tot het doel dat wordt nagestreefd en of de redenen voor de beperking die de staat aanvoert relevant en afdoende zijn. Het EHRM zal zich ervan vergewissen dat de

autoriteiten de maatstaven hebben toegepast die in overeenstemming zijn met artikel 10 EVRM en of alle relevante feiten zijn betrokken en afgewogen.

Een persoon die de vrijheid van meningsuiting uitoefent heeft ook verplichtingen, welke aanleiding kunnen geven tot beperkingen. In het algemeen wordt een hoge mate van bescherming toegekend aan een uiting die betrekking heeft op een onderwerp dat van algemeen belang is, waaronder begrepen wordt het functioneren van het systeem voor het beoordelen van gezag over kinderen. Bovendien waar de meningsuiting gericht is op het functioneren in publieke capaciteit van overheidsinstanties, kan van de instanties worden verwacht dat ze meer kritiek zullen opvangen dan van een particulier kan worden verwacht. Denkbaar is in een zaak als de onderhavige dat het uitoefenen van de vrijheid van meningsuiting kan botsen met het door artikel 8 EVRM beschermd recht op privéleven van een minderjarige. De door artikel 10 en 8 EVRM beschermde rechten zijn in de ogen van het EHRM van evenveel gewicht. Echter, het EHRM heeft in vaste rechtspraak geoordeeld dat in alle beslissingen die betrekking hebben op kinderen de belangen van kinderen een eerste overweging moeten zijn, wat betekent dat die belangen niet op hetzelfde niveau staan als alle andere overwegingen en dat aanzienlijk gewicht aan de belangen van het kind toegekend moet worden. Niet uit het oog mag worden verloren dat kinderen kwetsbaar zijn en dat op de autoriteiten een positieve verplichting rust om hun privéleven te beschermen in bepaalde civielrechtelijke procedures, waaronder procedures over adoptie, kinderbeschermingsgezag of over hun hoofdverblijf. Vertrouwelijkheid in dergelijke procedures dient om ervoor te zorgen dat de ouders en andere getuigen over hoogstpersoonlijke onderwerpen vrijuit kunnen spreken zonder te vrezen dat deze onderwerpen in openbaarheid zullen komen. Daarnaast dient de vertrouwelijkheid ter bescherming van de persoonsgegevens van het kind ter bescherming van zijn identiteit, welzijn en waardigheid, ontwikkeling van zijn persoonlijkheid, zijn psychologische integriteit en zijn relatie tot anderen, in het bijzonder familieleden. In een zaak als de onderhavige kan het een relevante afweging zijn dat de informatie reeds in het openbaar domein is gekomen maar dit feit is niet doorslaggevend. Dit is omdat het privéleven niet alleen tot bescherming van vertrouwelijkheid strekt maar tevens de betrokkene tegen ongewenste indringing beschermt.

In het onderhavig geval botst enerzijds klagsters recht om het publiek te informeren over gestelde tekortkomingen in de zaak waarin over N.G.'s toekomst werd beslist met anderzijds N.G.'s recht op bescherming van haar privéleven met inbegrip van haar identiteit en haar recht op bescherming tegen het onbevoegde prijsgeven van vertrouwelijke informatie die tijdens de procedure werd bekendgemaakt. Wanneer een gerechtelijke procedure gesloten wordt gehouden is het redelijk om te verwachten dat de aldaar verstrekte informatie vertrouwelijk zal blijven. Daarbij heeft een kind praktisch geen controle zelf over wat er met zijn

persoonsgegevens gebeurt. In een zaak als de onderhavige dienen de autoriteiten een zorgvuldige afweging te maken van de botsende belangen, waarbij beduidend gewicht toekomt aan de belangen van het kind, zeker wanneer de actie een onmiskenbare impact heeft op het kind.

In de rechterlijke beslissingen in de onderhavige zaak werden nergens de overwegingen van het EHRM ten aanzien van de in geding zijnde belangen en klaagsters gedrag afgewogen tegenover het belang van het kind bij vertrouwelijkheid. In het bijzonder ging de nationale rechter in eerste aanleg niet na of sprake was van een openbaar belang en of klaagster had bijgedragen aan een debat over een onderwerp van algemeen belang. In dit verband legde het EHRM nadruk op het feit dat de vertrouwelijkheid van een procedure niet koste wat kost beschermd mag worden. Waar vertrouwelijkheid een belangrijke rol speelt, moet rekening worden gehouden met alle omstandigheden en dienen de verschillende belangen tegen elkaar te worden afgewogen. In het onderhavige geval gingen klaagsters opmerkingen over het functioneren van het systeem voor het nemen van beslissingen over kinderen, welke betrekking hadden op een onderwerp van algemeen belang, waardoor klaagsters opmerkingen een hoge mate van bescherming hadden moeten genieten. Zij hadden moeten worden besproken in de context van de bescherming van N.G.'s privéleven, ter bescherming van haar identiteit, welzijn en waardigheid, ontwikkeling van haar persoonlijkheid, haar psychologische integriteit en haar relatie tot anderen, in het bijzonder familieleden.

Voorts overwoog het EHRM dat de nationale rechter had geweigerd in te gaan op het door klaagster aangevoerd argument dat de informatie reeds – niet door klaagster – in het openbaar domein was gebracht. Dit feit, hoewel niet beslissend, diende bij de strafrechtelijke veroordeling van klaagster te worden meegewogen, aldus het EHRM. Bovendien weigerde de nationale rechter onderscheid te maken tussen enerzijds informatie over de lopende procedure en anderzijds persoonsinformatie van de minderjarige. Ook merkte het EHRM op dat de nationale rechter geen aandacht heeft besteed aan de journalistieke activiteiten rondom deze zaak en aan de rol die deze activiteiten hebben gespeeld in het brengen van vertrouwelijke informatie in het publiek domein. Bovendien hebben de nationale rechters geen aandacht besteed aan het feit dat klaagster oprecht heeft gehandeld, zoals zij meende in N.G.'s belang, en niet om de nieuwsgierigheid van journalisten of anderen te bevredigen. Het EHRM overwoog dat de benadering van de nationale recht formalistisch was, waarbij de insteek was dat klaagster vertrouwelijke gegevens verworven in het kader van een civielrechtelijke procedure in openbaarheid had gebracht waardoor zij een strafbaar feit had gepleegd. Een dergelijke formalistische benadering was niet geschikt om te toetsen of er een rechtvaardiging bestond voor de inmenging in klaagsters uitoefening van de vrijheid van meningsuiting. Hierdoor was artikel 10 EVRM geschonden.

Het EHRM veroordeelde de staat tot betalen van € 7.500 aan klagster voor vergoeding van haar immateriële schade.

Rechters Koskelo en Eicke gaven een afzonderlijke, instemmings mening. Deze rechters twijfelen of het voor klagster voorzienbaar was dat zij door het prijsgeven van de informatie strafrechtelijk vervolgd zou worden. Het is voor deze rechters niet duidelijk wat het strafbaar feit eigenlijk was en of deze onder de strafrechtelijke bepaling gebracht kon worden. De rechters kunnen zich niet aansluiten bij de aandacht die de meerderheid heeft besteed aan de belangen van het kind (die de eerste overweging moet zijn). Deze rechters benadrukken dat de schending is veroorzaakt door het feit dat de nationale rechter geen afweging heeft gedaan van de botsende belangen. Het gewicht dat aan het kindsbelang zou moeten worden besteed is in de ogen van deze rechters niet relevant.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 10-09-2020

Zaaknummer: 36908/13

RECHTSPRAAK

Levchuk/Oekraïne. Huiselijk geweld. Verzoek van de vrouw om de man het recht te ontnemen om in de woning te wonen werd niet toegekend. EHRM oordeelt dat nationale rechters verplicht zijn tot het doen van uitputtend onderzoek naar alle omstandigheden van het geval. Door lange duur van de procedure is vrouw blootgesteld aan risico van herhaald huiselijk geweld. Schending artikel 8 EVRM.

Klaagster is in 1982 geboren en woont in Rivne. In 2002 kreeg ze een zoon. In 2006 trouwde klaagster met O.L. Ze woonden samen in een appartement dat eigendom was van O.L. en zijn moeder. In januari 2007 werd een drieling geboren. In februari 2008 kregen ze, gelet op de drieling, van de gemeente Rivne een sociale woning.

O.L. dronk te veel en gebruikte regelmatig geweld tegen klaagster. Ze was soms zo bang dat ze elders ging overnachten. In maart 2009 stelde het forensisch bureau vast dat klaagsters neus was gebroken en dat ze rondom haar ogen bloeduitstortingen had. Het incident werd niet opgevolgd. In januari 2011 deed een kennis van klaagster aangifte van mishandelingen van klaagster door O.L. De politie weigerde O.L. te vervolgen. Er waren volgens de politie geen strafbare feiten. In april 2015 startte klaagster een civiele procedure jegens O.L. voor kinderalimentatie. In juni 2015 deed ze aangifte van mishandeling. O.L. werd naar aanleiding hiervan vervolgd. Het forensisch bureau stelde een bloeduitstorting in klaagsters dij vast.

In september 2015 werd het huwelijk door echtscheiding ontbonden. Het gezag over alle kinderen werd aan klaagster toegekend. Na de scheiding bleef het hele gezin – ook O.L. – in de woning. In oktober 2015 sloot de politie de strafrechtelijke procedure jegens O.L. omdat klaagster haar klacht had ingetrokken. In november 2015 deelde klaagster de politie mede dat O.L. sinds zeven maanden geen kinderalimentatie had betaald. Ze stelde dat O.L. veel meer verdiende dan hij aan de autoriteiten bekendmaakte. Er werd naar aanleiding van deze feiten een strafrechtelijke procedure gestart maar deze werd in december gesloten nadat O.L. had gesteld dat hij geen inkomen had.

In maart 2016 deed klaagster er aangifte van dat O.L. haar bedreigde en intimideerde en naar

aanleiding hiervan werd O.L. veroordeeld voor psychologisch geweld als gevolg waarvan hij een administratieve boete kreeg. Dezelfde maand zocht klaagster hulp van de sociale diensten met O.L.'s gedrag en met name zijn drankmisbruik. De sociale diensten spraken met klaagster en de kinderen maar niet met O.L. De kinderen vertelden dat O.L. regelmatig dronken was en dat hun ouders heftige ruzies hadden waarvoor zij bang waren. Deze informatie werd door de school bevestigd. De sociale diensten boden klaagster psychologische begeleiding aan en verzocht de politie de situatie te onderzoeken. In april 2016 stelde het forensisch bureau verwondingen bij klaagster vast: bloeduitstortingen aan haar rechterpols, -arm en -been en schade aan de spieren in haar rechtervoet. In juli 2016 werd O.L. voor deze mishandeling veroordeeld, nadat hij de feiten had bekend. Er werd geen formele straf opgelegd, slechts een aanmaning, op klaagsters verzoek.

In juni 2016 verzocht klaagster in een civiele procedure de rechter te bepalen dat O.L. niet langer in de woning mocht wonen. De zaak werd stevig bestreden door O.L. maar na afweging van bewijs en getuigenissen besliste de kantonrechter dat O.L. niet in de woning mocht blijven. De kantonrechter overwoog dat klaagster en haar kinderen over een lange periode blootgesteld waren aan geweld en bedreigingen en dat eerdere maatregelen niet voldoende waren om ze op adequate wijze te beschermen. Tegen deze beslissing ging O.L. in beroep en met succes. Volgens de beroepsrechter bleek uit de eerdere procedure dat er onvoldoende gronden waren voor de verstrekking van maatregel van verwijdering van de woning. O.L. kreeg van deze beroepsrechter een waarschuwing dat hij zijn gedrag moest verbeteren. Hiertegen ging klaagster in hoger beroep maar tevergeefs. Tot op heden wonen ze allemaal in dezelfde woning.

In december 2019 deed klaagster een nieuwe aangifte van geweld jegens haar. In november 2019 verzocht ze de rechtbank O.L. het gezag over de kinderen te ontnemen. De procedure is aanhangig.

In Straatsburg voerde klaagster aan dat artikel 8 EVRM was geschonden door de afwijzing van haar verzoek tot het ontnemen van O.L.'s recht om in de woning te blijven.

Het EHRM concentreerde zich op het specifieke aspect betreffende de uitsluiting van de woning en overwoog dat het probleem van huiselijk geweld zeer ernstig is. Het EHRM heeft eerder geoordeeld (o.a. EHRM 13 oktober 2016, 1870/05, par. 71 en 89 (*Irina Smirnova/Oekraïne*)) dat wanneer een persoon aannemelijk heeft gemaakt dat hij of zij regelmatig aan huiselijk geweld wordt onderworpen de autoriteiten de hele situatie dienen te onderzoeken met inbegrip van een schatting van het risico van herhaling. Ook de kwetsbaarheid van het slachtoffer moet worden meegewogen, daaronder begrepen de mate van haar afhankelijkheid van de dader in financieel, emotioneel of ander opzicht alsmede de

psychologische impact van de mishandelingen op haar dagelijkse leven. Aldus het EHRM op 30 november 2010, 2660/03, par. 46 (*Hajduová/Slowakije*). Wanneer een persoon op systematische wijze doelwit is geweest van geweld en waar waarschijnlijk is dat dat misbruik zal worden voorgezet, kan van de autoriteiten worden verwacht dat zij niet alleen op incidenten zullen reageren maar ook een algemene maatregel zullen toepassen om het onderliggend probleem het hoofd te bieden en om verdere mishandeling te voorkomen. Zie EHRM 24 juli 2012, 41526/10, par. 92-93, 147-149 (*Đorđević/Kroatië*) en *Irina Smirnova/Oekraïne*.

Klaagster heeft op geloofwaardige wijze gesteld dat zij over een lange periode slachtoffer is geweest van geweld, bedreigingen en vernedering van O.L., met wie ze nog steeds een woning deelt. De acties van O.L. hadden impact op klaagsters geestelijke en lichamelijke integriteit, wat met zich brengt dat de omstandigheden binnen de werking van het door artikel 8 EVRM beschermde privéleven vallen. Zie *Hajduová t. Slowakije*, par. 49; EHRM 28 mei 2013, 3564/11, par. 73, PFR 2013-0133 (*Eremia/Moldavië*); EHRM 16 juli 2013, 61382/09, par. 71 (*B./Moldavië*). De acties hadden ook een impact op klaagster recht op ongestoord genot van een woning welk eveneens door artikel 8 EVRM wordt beschermd, aldus EHRM 24 april 2012, 57963/10, par. 59 (*Kalucza/Hongarije*).

In klaagsters zaak hadden de autoriteiten verschillende interventies gedaan welke het probleem niet hebben opgelost. Klaagster verzocht daarom de rechtbank te bepalen dat O.L. de woning moest verlaten. Het EHRM overwoog dat dit rechtsmiddel geschikt was om het probleem het hoofd te bieden, hoewel getwijfeld kan worden of dit middel werkzaam is in een crisis. De vraag is of de rechter in tweede aanleg klaagsters belangen (bij uitsluiting van O.L. van de woning) op rechtmatige wijze tegen O.L.'s belangen heeft afgewogen. Het EHRM overwoog dat verwijdering van de woning een zeer ingrijpende maatregel is. Daarentegen heeft het EHRM eerder beslist dat inmenging in individuele rechten nodig kan zijn om de gezondheid en rechten van andere te beschermen, zie EHRM 6 juni 2009, 33401/02, par. 144 (*Opuz/Turkije*); *Eremia Moldavië*, par. 52. Het EHRM heeft eerder overwogen in zaken waar het recht op leven in geding was dat waar sprake is van huiselijk geweld de rechten van ouders voor de rechten van slachtoffers op geestelijke en lichamelijke integriteit moeten wijken. Gelet op klaagsters stelling dat O.L. regelmatig gewelddadig was geweest waren de nationale rechters in de procedure tot het ontnemen van O.L.'s recht om in de woning te blijven wonen verplicht om een onderzoek te doen naar de geloofwaardigheid van klaagsters stellingen en van het risico op herhaling van gewelddadige incidenten in het geval dat klaagster en O.L. onder een dak zouden blijven wonen. Het is naar het oordeel van het EHRM niet gebleken dat de nationale rechters een dergelijk onderzoek hebben gedaan. Hoewel de rechter in tweede aanleg bekend was met het feit dat O.L. alle pogingen van de sociale diensten en de politie om

in contact met hem te komen ontweek, trok deze rechter op basis hiervan geen conclusie. In plaats daarvan merkte deze rechter op dat O.L. nooit een formele straf heeft gekregen en ging de rechter niet in op het feit dat de autoriteiten de geweldsincidenten op inadequate wijze opvolgde en dat klaagster haar klacht om onduidelijke redenen had ingetrokken. Het EHRM overwoog dat het intrekken van een klacht door een slachtoffer nimmer de autoriteiten van hun onderzoeksplicht ontslaat. Het afgaan van de autoriteiten op de intrekking van een klacht, zonder na te gaan aan welke risico's het slachtoffer is blootgesteld, is niet verenigbaar met de positieve verplichting van de autoriteiten om kwetsbare personen op adequate wijze te beschermen. Het blijkt voorts uit niets dat de nationale rechter heeft stilgestaan bij de belangen van de kinderen, die door het voortgezet verblijf van O.L. in de woning met regelmaat getuige waren van gewelddadige ruzies tussen hun ouders.

Tot slot was het EHRM van oordeel dat de procedure veel te lang heeft geduurd. Gedurende een periode van meer dan twee jaren waren klaagster en de kinderen aan het risico van geweld blootgesteld. Een redelijke belangenafweging van de botsende belangen is derhalve niet bereikt waardoor artikel 8 EVRM is geschonden. De staat werd veroordeeld tot betalen van €4.500 aan klaagster voor haar immateriële schade.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 03-09-2020

Zaaknummer: 17496/19

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming voor verzoek tot geslachtsnaamswijziging minderjarige na scheiding. Ondanks negatief advies van de Raad voor de Kinderbescherming toch vervangende toestemming verleend.

De moeder heeft bij de rechtbank een verzoek ingediend tot het verlenen van vervangende toestemming voor wijziging van de geslachtsnaam van de minderjarige in de geslachtsnaam van de stiefvader. De Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) heeft de rechtbank geadviseerd het verzoek niet toe te wijzen.

De rechtbank overweegt zich zorgen te maken over de ontwikkeling van de minderjarige, gelet op haar pertinente afwijzing van haar vader, omdat de wijziging van haar geslachtsnaam tot vergaande problemen kan leiden zoals de Raad die in zijn advies onbestreden heeft verwoord en toegelicht. Haar vaderbeeld lijkt al vele jaren volledig en met name te worden bepaald door de negatieve beleving en strijd van de moeder met haar vader. Hiertegenover staat het volgende. Naar het oordeel van de rechtbank kan er niet omheen gegaan worden dat de wens van de minderjarige (en haar moeder) tot wijziging van haar geslachtsnaam al lange tijd leeft. Weliswaar ervaart de minderjarige geen last van haar geslachtsnaam, maar wil zij dezelfde naam als de andere gezinsleden, waaronder haar zusje, moeder en stiefvader. Op zichzelf is het goed te begrijpen dat de minderjarige in één gezin met de anderen levend, dezelfde achternaam als de andere gezinsleden wil hebben; uiteindelijk vormt zij al heel haar leven één gezin met hen en heeft haar moeder met haar stiefvader altijd voor haar gezorgd. De minderjarige kan zelf over een kleine drie jaar hiertoe een verzoek indienen (zodra zij meerderjarig is), en zij lijkt vastberaden in haar voornemen de daad bij het woord te voegen als haar moeder nu geen toestemming van de rechtbank krijgt. Tegen deze achtergrond rijst de vraag of zij nog een aantal jaren (vanuit haar perspectief) 'belast' moet blijven met de achternaam van haar vader en daarmee het verder verankeren van haar weerstand die zij tegen haar vader(s naam) heeft en die in die jaren niet zal afnemen. De minderjarige is zich terdege bewust van het feit dat niet haar stiefvader maar haar vader haar biologische vader is én blijft. De minderjarige weet, als ze eerlijk is tegen zichzelf, dat ze haar vader niet kent en nooit heeft kunnen kennen én dat haar vader de deur voor haar heeft open staan. Daar verandert een wijziging van haar geslachtsnaam niets aan; ook niet bij haar vader. Van de

minderjarige mag worden verwacht dat zij, gelet op haar glasheldere opstelling en mening in deze zaak, met het ouder worden en meer zelfstandig worden op eigen kracht nadenkt over de vraag of zij haar vader wil leren kennen en of zij niet zelf moet gunnen alsnog een eigen beeld te vormen van haar vader die, hoe je het ook wendt of keert, deel is van haar unieke eigen identiteit.

Alles afwegende komt de rechtbank tot het oordeel dat het in het belang van de minderjarige is om nu rust voor haar te realiseren. Die rust kan alleen maar worden bereikt door het verzoek van de moeder toe te wijzen, zodat deze kwestie de minderjarige nog niet drie jaar langer bezighoudt en haar afhoudt van het nadenken over wie zij is en van wie zij afkomt en of zij haar nieuwsgierigheid daarnaar kan en moet blijven tegenhouden.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 16-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:8910

Zaaknummer: C/03/266557 / FA RK 19-2584

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap, waartoe een hond behoort. Van verknochtheid aan de man van de hond is geen sprake. Schenkingen door de ouders van de vrouw aan de vrouw onder uitsluitingsclausule. Aan de vrouw komt vergoedingsrecht toe.

In hoger beroep ligt voor het (aangehouden) geschil over de vaststelling van de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap, specifiek ter zake (de toedeling van) de hond en de vergoedingsrechten van de vrouw. De man heeft een grief geformuleerd tegen het oordeel van de rechtbank dat geen sprake is van verknochtheid en dat de hond deel uitmaakt van de gemeenschap van goederen, en tegen de beslissing van toedeling van de hond aan de vrouw.

Het hof overweegt als volgt. In het recht is een hond geen zaak, maar zijn de bepalingen met betrekking tot zaken wel op een hond van toepassing. In geschil is aan wie van partijen de hond in eigendom toebehoort. Op de op 13 december 2016 ontbonden gemeenschap van goederen zijn de bepalingen zoals die voor 1 januari 2018 luiden van toepassing (zie ook HR 19 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:636). Ingevolge artikel 1:94 lid 2 (oud) BW behoort de hond in beginsel tot de huwelijksgemeenschap van partijen. Lid 3 (oud) van deze bepaling bepaalt dat goederen die aan een der echtgenoten op enigerlei bijzonder wijze verknocht zijn, slechts in de gemeenschap vallen voor zover die verknochtheid zich hiertegen niet verzet. De rechtbank heeft in de bestreden beschikking geoordeeld dat van verknochtheid geen sprake is en dat de hond deel uitmaakt van de gemeenschap van goederen. Het hof onderschrijft voornoemd oordeel. De man heeft geen bijzondere omstandigheden gesteld of onderbouwd die aannemelijk maken dat van verknochtheid sprake is. Dit brengt met zich dat de hond tot de huwelijksgemeenschap van partijen behoort.

Ter zake de toedeling van de hond aan de vrouw neemt het hof, na eigen onderzoek, de overwegingen van de rechtbank over en maakt deze tot de zijne. De rechtbank heeft het redelijk geacht om de hond toe te delen aan de vrouw indachtig de feitelijke situatie zoals die situatie zich lange tijd heeft voorgedaan en niet is gebleken dat dit voor de hond geen goede situatie zou zijn. Het hof neemt hierbij nog in aanmerking dat de hond inmiddels alweer geruime tijd bij de vrouw (en de bij haar inwonende jongste dochter van partijen) is en dat

niet is gebleken dat de hond daar niet goed verzorgd wordt. Dat noopt het hof tot een afwijzing van het verzoek van de man tot toedeling van de hond aan hem.

De man stelt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen en beslist dat vast is komen te staan dat de vrouw van haar familie schenkingen heeft ontvangen en heeft geërfd onder een zogenaamde uitsluitingsclausule, dat deze schenkingen/erfenissen in totaal € 303.195 hebben bedragen en dat die schenkingen/erfenissen steeds op de privérekeningen van de vrouw zijn gecrediteerd. Voorts heeft de rechtbank ten onrechte overwogen en beslist dat hij het betoog van de vrouw, dat op genoemde privérekeningen geen andere gelden werden gestort, onvoldoende heeft weersproken. Volgens hem behoren de beide bankrekeningen tot de ontbonden huwelijksgemeenschap van partijen, zodat de helft van de saldi aan hem toekomt. Voorts stelt de man dat de gelden op de bankrekeningen sinds 2013 vermengd zijn met gelden behorende tot de huwelijksgemeenschap. De vrouw voert gemotiveerd verweer. Zij voert aan dat de man zijn betwisting niet met objectieve bewijsmiddelen onderbouwt.

De gemeenschap van goederen omvatte tot 1 januari 2018, wat haar baten betreft, alle tegenwoordige en toekomstige goederen van de echtelieden, met uitzondering van onder meer die goederen ten aanzien waarvan bij uiterste wilsbeschikking van de erflater of bij de gift is bepaald dat zij buiten de gemeenschap vallen (de zogeheten uitsluitingsclausule). Na ontbinding van het huwelijk wordt een dergelijke gemeenschap bij helfte gedeeld, nadat eerst daaruit de bedragen zijn voldaan ter betaling van de vergoedingsvorderingen die de echtgenoten jegens de gemeenschap hebben. Mocht dit niet of slechts gedeeltelijk mogelijk zijn, bijvoorbeeld wegens een ontoereikend gemeenschapsvermogen, dan kan een echtgenoot die een vordering tot terugneming (vergoedingsrecht) uit de gemeenschap van hem toekomende goederen heeft, de helft van zijn restantvordering verhalen op het privévermogen van de andere echtgenoot.

Artikel 1:94 lid 2 (oud) BW, voor zover voorschrijvende dat buiten de gemeenschap vallen die goederen ten aanzien waarvan zulks bij uiterste wilsbeschikking van de erflater of bij de gift is bepaald, strekt er volgens de Hoge Raad (HR 21 november 1980, *NJ* 1981/193) toe te bewerkstelligen dat de door zodanige bepaling tot uitdrukking gebrachte wil van de erflater of schenker om de betrokken goederen aan een van de echtgenoten, met uitsluiting van de andere echtgenoot, ten goede te doen komen, niet wordt doorkruist door het huwelijksgoederenregime dat tussen de echtgenoten geldt of zal gelden. Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep heeft de vrouw door middel van bewijsstukken aangetoond dat ter gelegenheid van de schenkingen telkenmale een uitsluitingsclausule is opgenomen en ook dat haar beide ouders, die inmiddels zijn overleden, een testament met uitsluitingsclausule hadden. De man stelt dat vermenging van de giften met gelden van de gemeenschap op bankrekeningen die tot de gemeenschap aan toewijzing van het verzoek van de vrouw in de

weg staan. Het hof volgt de man daarin niet. De vrouw heeft een vergoedingsrecht ter hoogte van het totaal van de door haar met een uitsluitingsclausule ontvangen bedragen, ook als het geschonken of geërfde geld niet meer als zodanig te traceren is (HR 5 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:504). Dat is een hoger bedrag dan het bedrag dat de vrouw in deze procedure verzoekt. De rechtbank heeft om praktische redenen de tot de gemeenschap behorende bankrekeningen waarop het aan de vrouw toekomende bedrag stond, aan de vrouw toegedeeld. Het hof oordeelt na zelfstandig onderzoek hetzelfde. De grief van de man faalt.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 04-08-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:6157

Zaaknummer: 200.235.149

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Er is sprake van verwijtbaar voor herstel vatbaar inkomensverlies van de man. Het hof gaat uit van het oorspronkelijke inkomen. Het hof verhoogt het draagkrachtloos inkomen van de man vanwege zijn schuldenlast met € 399 per maand.

Bij beschikking heeft de rechtbank de door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie van de minderjarige met ingang van 15 januari 2019 bepaald op € 307 per maand. De man is in hoger beroep gekomen van deze beschikking. De vrouw heeft verweer gevoerd. Partijen verschillen van mening over de vraag van welk inkomen van de man moet worden uitgegaan ter bepaling van zijn draagkracht. De man heeft van 1 december 2010 tot 1 december 2019 gewerkt bij dezelfde werkgever. Met ingang van 1 december 2019 is zijn arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden beëindigd. Sindsdien is de man werkloos. De man ontvangt vanaf 2 december 2019 een WW-uitkering en in plaats daarvan met ingang van 23 maart 2020 een uitkering krachtens de Ziektewet.

De vraag die ter beantwoording aan het hof voorligt, is of sprake is van verwijtbaar, niet voor herstel vatbaar inkomensverlies van de man. De beslissing om deze vermindering van inkomen bij de bepaling van de draagkracht van de man al dan niet buiten beschouwing te laten hangt af van het antwoord op de vraag of: 1) de man redelijkerwijs het oude inkomen weer kan verwerven en 2) of dit van hem kan worden gevegd. Is het antwoord op beide vragen positief, dan kan worden uitgegaan van het oorspronkelijke inkomen. Is echter het antwoord op (één van) beide vragen negatief dan hangt het van de omstandigheden van het geval af of een inkomensvermindering geheel of ten dele buiten beschouwing moet blijven. In het bijzonder moet dan worden bezien of de onderhoudsplichtige zich uit hoofde van zijn verhouding tot de onderhoudsgerechtigde met het oog op diens belangen had behoren te onthouden van de gedragingen die tot inkomensvermindering hebben geleid. Is dat niet het geval dan wordt gerekend met het nieuwe, verminderde inkomen; is dat wel het geval dan wordt met het oude, fictieve inkomen gerekend. Het buiten beschouwing laten van de inkomensvermindering mag er in beginsel niet toe leiden dat de onderhoudsplichtige, als gevolg van zijn aldus berekende fictieve draagkracht, bij de voldoening aan zijn onderhoudsplicht feitelijk niet meer over voldoende middelen van bestaan beschikt.

Volgens de man wilde zijn werkgever hem ontslaan omdat zijn prestaties onvoldoende waren, zodat om die reden het arbeidscontract is beëindigd. Ter zitting bij het hof is gebleken dat de man geen transitievergoeding heeft ontvangen. De man heeft met zijn uitleg op de zitting – dat hij vanwege zijn geestesgesteldheid niet in staat was goed werk te verrichten en geen energie heeft kunnen stoppen in het verkrijgen van een transitievergoeding – zijn stelling dat geen sprake is van verwijtbaar inkomensverlies niet voldoende onderbouwd. Het hof neemt verder in aanmerking dat de man bij niet-verwijtbare werkloosheid recht zou hebben gehad op een transitievergoeding terwijl hij die niet heeft ontvangen. Het hof is daarom van oordeel dat er bij de man sprake is van verwijtbaar inkomensverlies.

Ten aanzien van de vraag of de man redelijkerwijs in staat kan worden geacht zijn oude inkomen weer te verwerven en of dit van hem kan worden geleverd overweegt het hof als volgt. De man was werkzaam als onderhoudsmonteur. Naar zijn zeggen deed hij zijn werk wel goed, maar was zijn gedrag niet goed. De man heeft niet aangetoond dat arbeidsongeschiktheid ten grondslag lag aan zijn gedrag dat heeft geleid tot de beëindiging van het contract noch dat dat ook in de weg stond om – toen het contract was beëindigd – op een andere manier inkomsten te verwerven. De man heeft geen medische informatie overgelegd over de aard van zijn arbeidsongeschiktheid en de te verwachten duur daarvan, zodat hij onvoldoende heeft onderbouwd dat zijn inkomen niet voor herstel vatbaar is. Daarom is het hof ervan uitgegaan dat sprake is van een tijdelijke situatie waarin het inkomen van de man is verminderd en dat het redelijkerwijs van de man kan worden geleverd dat hij zijn oude inkomen weer verwerft. Gelet hierop is het hof voor de vaststelling van het NBI van de man ter bepaling van zijn draagkracht, uitgegaan van een verdien capaciteit, gelijk aan zijn brutojaarinkomen in 2018.

De advocaat van de man heeft verzocht om bij de bepaling van de draagkracht van de man het draagkrachtloos inkomen van de man te verhogen met € 399 voor de afbetaling van schulden. Indien en voor zover sprake is van niet-vermijdbare en niet-verwijtbare lasten als bedoeld in paragraaf 7.2 van de aanbevelingen van het Tremarapport kan daarmee rekening worden gehouden door het draagkrachtloos inkomen, zoals vermeld in de draagkrachtformule, te verhogen. Ingevolge ECLI:NL:HR:1978:AC6360 en daarop gevolgde – vaste – rechtspraak is bij de bepaling van de draagkracht uitgangspunt dat alle schulden van de onderhoudsplichtige van invloed zijn, onverschillig of zij zijn ontstaan voor of na het tijdstip waarop de onderhoudsplicht is komen vast te staan. Wel kan er reden zijn aan bepaalde schulden voor die draagkracht geen of minder gewicht toe te kennen. In dit verband valt te denken aan schulden die na het vaststellen van de onderhoudsplicht onnodig werden aangegaan, of aan schulden ten aanzien waarvan de onderhoudsplichtige de mogelijkheid heeft zich te bevrijden of een regeling te treffen.

Het hof heeft beoordeeld of er reden is om het draagkrachtloos inkomen van de man te

verhogen met € 399 per maand, zoals door de man verzocht. De man heeft een, gelet op het huidige inkomen van de man, aanzienlijke en problematische schuldenlast, waardoor inmiddels budgetbeheer is ingeschakeld. Gezien zijn huidige inkomen heeft de man geen ruimte om de aflossing van al deze schulden uit een draagkrachtvrije ruimte te voldoen. Het hof stelt vast dat een deel van de schulden dateert uit de periode van de samenleving, en ook een deel is ontstaan door de procedures (over onder meer de omgangsregeling) na beëindiging van de samenleving, waarbij de man onweersproken heeft gesteld dat hij op enig moment het ene gat met het andere heeft gedicht. Het hof heeft de (verdere) bespreking van de verwijtbaarheid en vermijdbaarheid van iedere afzonderlijke schuld achterwege gelaten, gezien de omvang van de schuldenlast, de te verrichten aflossingen daarop en het huidige inkomen van de man. Het hof heeft daarom het draagkrachtloos inkomen van de man verhoogd met € 399 per maand.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-11-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:9650

Zaaknummer: 200.268.712/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Zodanig grievend gedrag dat partneralimentatie naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Partijen zijn in 1996 met elkaar gehuwd. Het huwelijk is in 2013 ontbonden. De man en de vrouw zijn de ouders van twee inmiddels meerderjarige kinderen. In 2017 zijn de goederen van de vrouw onder bewind gesteld. Eind 2018 heeft de man een schone lei gekregen. Hij heeft drie jaar in de schuldsanering gezeten.

De rechtbank heeft in deze procedure bepaald dat de man aan de vrouw een bijdrage van € 710 moet voldoen in de kosten van haar levensonderhoud.

De man is in hoger beroep gekomen van deze beschikking. Zij meest verstrekkende grief houdt in dat de vrouw zich zo grievend jegens hem gedraagt dat zij geen recht meer heeft op partneralimentatie. De vrouw betwist dat zij zich aanhoudend grievend jegens de man gedraagt.

Het hof overweegt als volgt. Het hof begrijpt de stellingen van de man dat de vrouw zich zodanig grievend jegens hem heeft gedragen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat zij van de man een bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud verlangt.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is het volgende gebleken.

- De vrouw heeft in februari 2012 op verschillende data de handtekening van de man vervalst waardoor het salaris van de man op een bankrekening buiten zijn bereik terecht kwam, een automatische betaalopdracht ten laste van de man werd gegeven en – een aantal – facturen werden ten laste van de man betaald. De vrouw is daarvoor op 20 september 2012 door de rechtbank Utrecht veroordeeld tot een werkstaf van 40 uur subsidiair 20 dagen hechtenis voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.
- Voorts is de vrouw door dezelfde rechtbank op 4 september 2015 veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee weken voorwaardelijk wegens stalking van de man in het tijdvak 26 september 2013 tot en met 21 september 2014 onder de algemene voorwaarde dat zij zich niet

opnieuw schuldig zou maken aan een strafbaar feit. Daarnaast moest de vrouw een bedrag van € 583,81 aan schadevergoeding aan de man betalen waarvan € 500 smartengeld.

- Op 24 januari 2017 heeft de man wederom aangifte gedaan van stalking door de vrouw, ditmaal in het tijdvak 15 december 2015 tot 24 januari 2017. Dit heeft niet geleid tot een veroordeling van de vrouw.

- De vrouw heeft bij een zitting na de echtscheiding de partner van de man met de dood bedreigd.

- De vrouw heeft op 23 november 2018 het Nationaal Loket Alimentatie Inning (NLAI) opdracht gegeven een claim tegen de man in te dienen wegens achterstallige partneralimentatie van € 79.121,49 terwijl zij wist dat aan de man toen geen partneralimentatie was opgelegd. Ook heeft de vrouw via de kinderen claims bij het NLAI ingediend wegens achterstallige kinderalimentatie van € 4.118,78 respectievelijk € 14.413,14 terwijl zij ook met betrekking tot deze vorderingen wist dat deze geen grond hadden. Het NLAI heeft bij mail van 26 november 2018 aan de man bevestigd dat de claims ongegrond waren en heeft excuses aangeboden. De man heeft onbetwist gesteld dat hij door de gedragingen van de vrouw in de WSNP is terechtgekomen.

- Verder heeft de vrouw in de procedure in eerste aanleg via haar advocaat een ongetekende brief van 9 juli 2019 van – naar zij stelt – de kinderen overgelegd waarin de kinderen de man beschuldigen van diefstal van spaargeld en waarin zij aankondigen tegen hem te gaan procederen. [de meerderjarige2] wist blijkens een app-bericht tussen hem en de man niets af van deze brief.

De vrouw heeft de onder 5.3 beschreven feiten en omstandigheden niet betwist, behalve de door de man gestelde bedreiging van de partner van de man. Volgens de vrouw had zij grote financiële problemen en was zij erg emotioneel en gefrustreerd in de periode rondom de echtscheiding. Dit is de verklaring voor haar gedrag en handelen.

In het licht van het vorenstaande, in onderling verband en samenhang beschouwd, is het hof van oordeel dat voornoemde gedragingen van de vrouw dermate grievend voor de man zijn of zijn geweest dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de vrouw van de man een bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud verlangt. In dit geval is sprake van recidive. De vrouw is zelfs na haar tweede veroordeling in 2014 doorgegaan met stalking. De vrouw is volhardend in haar gedrag. Samenvattend is het hof van oordeel dat sprake is van een jarenlange aanhoudende en schijnbaar dwangmatige serie van belaging, van bewuste inbreuken op de levenssfeer van de man door de vrouw, waarbij zij ook de kinderen heeft betrokken, voor welke inbreuken de vrouw geen enkele rechtvaardiging of redelijke

verklaring heeft kunnen geven. De vrouw heeft geen feiten of omstandigheden aangevoerd op grond waarvan zou moeten worden aangenomen dat ook de man zich jegens de vrouw op vergelijkbare wijze zou hebben misdragen. Het hof zal het oorspronkelijke verzoek van de vrouw tot partneralimentatie op basis van bovenstaande overwegingen in hoger beroep daarom alsnog afwijzen. De vrouw dient hetgeen onverschuldigd is betaald, terug te betalen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-09-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:7375

Zaaknummer: 200.272.211

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afstamming. Verzoek tot ontkenning van het vaderschap van de vader na diens overlijden door de zoon. De zoon wil niet zijn eigen familierechtelijke betrekking met de vader verbroken zien, maar die van zijn zus die binnen 300 dagen na ontbinding van het huwelijk tussen zijn moeder en zijn vader is geboren en destijds geacht werd het kind van zijn vader te zijn. Zijn zus is evenwel het biologische kind van de man met wie de moeder na de scheiding is gehuwd. De zoon wil de erfenis van zijn vader niet delen met zijn zus. Het verzoek wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Verzoeker (de zoon) verzoekt gegrondverklaring van de ontkenning van het door huwelijk ontstane vaderschap van de man ten opzichte van verweerster c.q. te verklaren dat de man niet de vader is van verweerster.

Verzoeker stelt dat verweerster is verwekt door X, met wie de moeder na de scheiding van zijn vader is gehuwd. Volgens hem is het binnen de familie altijd duidelijk geweest dat verweerster de dochter is van de moeder en X, de moeder beaamt dit ook, en verzoeker heeft altijd begrepen dat hijzelf het enige kind is van de man. De achternaam van verweerster is in juni 1979 gewijzigd. Pas na het overlijden van zijn vader is verzoeker er door de notaris op gewezen dat de man tot nog een kind in familierechtelijke betrekking staat, te weten verweerster. De man is zonder achterlaten van een testament overleden, daarmee zijn verzoeker en verweerster gezamenlijk erfgenamen van de man. Namens verzoeker is bij brief van 16 april 2020 aan verweerster verzocht om over te gaan tot verwerping van de nalatenschap van de man, maar zij heeft hierop aangegeven dat zij de nalatenschap beneficiair zou willen aanvaarden. Dat is overigens tot nu toe niet gebeurd. Verzoeker zou graag zien dat de juridische situatie in overeenstemming wordt gebracht met de biologische situatie.

Verzoeker, de zoon, wenst de ontkenning van het vaderschap te baseren op het afstammingsrecht uit Boek 1 BW, zoals dat voor 1970 gold. Naar het oordeel van de rechtbank dient de vraag of verzoeker, als erfgenaam van de man, kan worden ontvangen in zijn verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap van de man, te worden

beoordeeld aan de hand van het thans geldende Burgerlijk Wetboek, nu het verzoek op 2 juni 2020 bij de rechtbank is ingediend.

Ingevolge artikel 1:200 lid 1 aanhef en onder a en b BW kan het vaderschap uitsluitend worden ontkend door de vader of de moeder van het betrokken kind, respectievelijk het kind zelf, op de grond dat de man niet de biologische vader van het kind is.

Ingevolge artikel 1:201 lid 1 BW zou verzoeker, als afstammeling van de man, binnen een jaar na de dag van diens overlijden een verzoek tot gegroundverklaring van de ontkenning van het vaderschap kunnen indienen, indien de vader zou zijn overleden binnen een jaar nadat hij bekend is geworden met het feit dat hij vermoedelijk niet de biologische vader is van verweester. Hiervan is echter geen sprake; de vader heeft volgens verzoeker altijd geweten dat verweester niet zijn biologische dochter was en er is nooit contact geweest tussen de man en zijn dochter. Ook overigens is van die situatie niet gebleken.

Gelet op het voorgaande kan verzoeker niet worden ontvangen in zijn verzoek.

Ten overvloede wijst de rechtbank er nog op dat een vergelijking met gevallen waarin met een beroep op artikel 8 EVRM de van toepassing zijnde termijnen door de rechter terzijde werden gesteld, niet opgaat. In die gevallen werd een recht (het vaderschap) gevestigd en niet een recht (het juridisch vaderschap) ontnomen, en waren alle betrokkenen het over het vestigen van dat recht eens.

De rechtbank verklaart verzoeker niet-ontvankelijk in zijn verzoek.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 02-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:10019

Zaaknummer: C/15/303545 / FA RK 20-2836

Rechters: Burgers, Ph. Ph. Burgers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Burgerlijke stand. Doorhaling van onjuiste latere vermelding betreffende de ontbinding van een huwelijk, ook al leidt dit ertoe dat het nieuwe huwelijk van de man nietig verklaard zal worden. Er is, als een gegeven in een akte van de burgerlijke stand onjuist is, geen ruimte voor belangenafweging.

De man en de vrouw zijn in 2006 gehuwd. In 2013 zijn zij van tafel en bed gescheiden. De toenmalige advocaat heeft de beschikking houdende scheiding van tafel en bed aan de burgerlijke stand ter inschrijving aangeboden. Op de huwelijksakte van partijen is een latere vermelding opgenomen van ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed. De advocaat heeft de beschikking ook laten inschrijven in het huwelijksgoederenregister. In 2015 hebben partijen zich verzoend. Die verzoening is ingeschreven in het huwelijksgoederenregister. In 2016 is een gezamenlijk echtscheidingsverzoek ingediend. Dat verzoek is ingetrokken toen uit de gegevens van de burgerlijke stand was gebleken dat partijen al gescheiden zouden zijn. De man is in 2017 gehuwd met een andere vrouw.

In 2018 is een akte van verdeling van de huwelijksgemeenschap opgemaakt.

Eind 2018 wordt namens de vrouw opheldering gevraagd over de foutieve inschrijving. Halverwege 2019 hebben de man en de vrouw een gesprek bij de gemeente. Naar aanleiding daarvan tekenen beiden een instemmingsverklaring. Daarin is opgenomen dat de gemeente het openbaar ministerie zal verzoeken over te gaan tot indiening van een verzoekschrift tot doorhaling van de latere vermelding over de ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed. Dat is gebeurd. De rechtbank heeft de doorhaling van de onjuiste latere vermelding gelast.

De man is van deze beschikking in hoger beroep gekomen met als oogmerk de doorhaling ongedaan te maken en het verzoek van het openbaar ministerie alsnog af te wijzen. De man stelt dat, als hij op de hoogte was geweest van de consequenties van de doorhaling, hij daar nooit mee akkoord was gegaan. De vrouw en de ambtenaar van de burgerlijke stand betwisten dat de man terug kan komen van zijn instemmingsverklaring.

De nieuwe echtgenote van de man is aanwezig bij de behandeling van het hof. Voor haar zijn de gevolgen van de doorhaling heel groot, omdat haar huwelijk met de man dan nietig zal worden verklaard. Zij verzoekt als belanghebbende aangemerkt te worden. Het hof wijst dit verzoek af, omdat de consequenties van de doorhaling zien op de burgerlijke staat van de man en de vrouw en niet op die van de nieuwe echtgenote. De procedure heeft niet rechtsreeks op haar rechten en verplichtingen betrekking.

Het hof overweegt als volgt. Vast staat dat bij de beschikking van de rechtbank Limburg van 13 november 2013 niet de ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed is uitgesproken, maar de scheiding van tafel en bed. Dit betekent dat de aan de huwelijksakte van de man en de vrouw toegevoegde latere vermelding betreffende huwelijksontbinding na scheiding van tafel en bed ten onrechte in het huwelijksregister van de gemeente [gemeente] is opgenomen. Immers, van een beschikking met een dergelijke inhoud (art. 1:179 BW) was geen sprake. Partijen zijn er ook steeds van uitgegaan dat zij (slechts) gescheiden van tafel en bed waren.

De bevoegdheid van de rechter om een vermelding op een akte te doen doorhalen, indien deze ten onrechte in de registers van de burgerlijke stand voorkomt, houdt in dat de rechter volledig moet toetsen of de omstreden vermelding terecht in die registers is opgenomen (HR 16 oktober 1992, *NJ* 1992/790). Er is in dezen derhalve geen sprake van een discretionaire bevoegdheid. De rechter heeft niet de vrijheid een terecht verzoek af te wijzen. Immers, de registers van de burgerlijke stand zijn van openbare orde, zij dienen in het belang van de rechtszekerheid de juiste gegevens te bevatten, mede gelet op de bewijskracht die akten van de burgerlijke stand op grond van artikel 1:22 BW hebben.

Evenals de rechtbank is het hof van oordeel dat het verzoek van het openbaar ministerie tot doorhaling van die latere vermelding dient te worden toegewezen. Het staat vast dat de vermelding in kwestie onjuist is. Voor een belangenafweging is dan geen plaats.

De door de man in het kader van de belangenafweging gehanteerde verwijzing naar de beschikking van de rechtbank Breda van 14 september 2004 kan hier niet aan afdoen.

Aan de klacht van de man dat hij ten tijde van de ondertekening van de verklaring op 18 juni 2019 niet op de hoogte was van de inhoud en de strekking van het inleidende verzoekschrift van het openbaar ministerie, wat daar overigens ook van zij, gaat het hof voorbij. Immers, de man heeft daadwerkelijk getekend en geen voorbehoud gemaakt. Dat de man ernstige emotionele en financiële schade ondervindt als gevolg van de doorhaling van de onjuiste vermelding, is zeer te betreuren, maar kan in deze procedure niet tot een ander oordeel leiden. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 10-12-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:3827

Zaaknummer: 200.269.904_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beschermingsbewind. In eerste aanleg is de rechthebbende niet gehoord door de kantonrechter, maar heeft hij met een juridisch medewerker gesproken. Hof vernietigt de beschikking en wijst het verzoek tot onderbewindstelling af.

De rechthebbende is het niet eens met de beslissing van de kantonrechter. Hij voert aan dat hij de onderbewindstelling als zodanig nooit heeft gewild. Hij heeft het intakeformulier ondertekend, maar kende de inhoud daarvan onvoldoende. De rechthebbende is niet goed geïnformeerd over de inhoud en de gevolgen van de onderbewindstelling. Pas na de bestreden beschikking werd hem duidelijk dat het bewind voor onbepaalde tijd is, aldus de rechthebbende. Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling in hoger beroep heeft de rechthebbende bovendien verklaard dat hij in eerste aanleg tijdens zijn gesprek met de juridisch medewerker zijn bedoeling naar voren heeft gebracht en dat uit dit gesprek al had moeten blijken dat zijn wil niet overeenkomt met de inhoud van zijn verzoek tot onderbewindstelling.

Het hof overweegt als volgt. De rechthebbende heeft zelf een verzoek tot onderbewindstelling ingediend en de kantonrechter heeft dat verzoek toegewezen. De rechthebbende erkent dat hij het verzoek tot onderbewindstelling heeft ondertekend.

Uit de ondertekening van het verzoek tot onderbewindstelling kan in beginsel worden afgeleid dat de rechthebbende de door de kantonrechter gegeven beslissing heeft gewild.

Van belang is echter dat de rechthebbende thans nadrukkelijk betwist dat zijn wil overeenkomt met de inhoud van het verzoekschrift en dat hij stelt dat dit tijdens zijn gesprek in eerste aanleg met een juridisch medewerker door hem naar voren is gebracht.

Uit artikel 279 Rv volgt dat als uitgangspunt heeft te gelden dat een verzoeker op een mondelinge behandeling op het verzoek dient te worden gehoord door de rechter, tenzij de rechter zich aanstonds onbevoegd verklaart of het verzoek toewijst.

De situatie dat het verzoek aanstonds kon worden toegewezen heeft zich hier kennelijk niet voorgedaan: dat de rechthebbende is uitgenodigd voor een gesprek met een juridisch

medewerker, wijst erop dat nadere informatie vereist was alvorens de kantonrechter kon beslissen. In dit geval had de kantonrechter dan ook dag en uur van de mondelinge behandeling moeten bepalen en de oproeping van de rechthebbende en – op grond van artikel 800 Rv – de belanghebbenden voor die behandeling moeten bevelen, teneinde de rechthebbende in de gelegenheid te stellen om op zijn verzoek door de kantonrechter gehoord te worden. Het hof is van oordeel dat de rechthebbende door voornoemd verzuim zodanig in zijn belangen is geschaad dat het hof daarin aanleiding ziet de bestreden beschikking te vernietigen en het verzoek tot onderbewindstelling af te wijzen.

Het hof overweegt nog het volgende. Vast staat dat de rechthebbende niet door de kantonrechter op het verzoek is gehoord, maar naar aanleiding van zijn verzoek een gesprek heeft gehad met een juridisch medewerker. Van dit gesprek tussen de rechthebbende en de juridisch medewerker is geen verslag gemaakt, althans van het bestaan van dat verslag is niet gebleken. Het verzoek van het hof aan de rechtbank tot toezending van het proces-verbaal van de mondelinge behandeling bleef zonder enige reactie. Uit de bestreden beschikking blijkt de inhoud van dat gesprek evenmin, laat staan dat uit die beschikking blijkt op welke wijze de kantonrechter hetgeen de rechthebbende in het gesprek naar voren heeft gebracht, heeft laten meewegen in zijn beslissing. De kantonrechter heeft enkel overwogen dat hij, gelet op de stukken en het gesprek met de juridisch medewerker, voldoende aannemelijk acht dat betrokkene als gevolg van zijn geestelijke of lichamelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen.

Over het verloop en de inhoud van het gesprek tussen rechthebbende en de juridisch medewerker tast het hof dan ook in het duister. Niet is vast te stellen dat de wil van de rechthebbende overeenkwam met de inhoud van zijn verzoek. De enkele overweging van de kantonrechter dat onder meer uit het (niet door de kantonrechter zelf gevoerde) gesprek met de rechthebbende is gebleken dat voldaan is aan de wettelijke vereisten voor een onderbewindstelling was dan ook, onverlet dat verzoeker in dit geval op zijn verzoek door de kantonrechter gehoord had moeten worden, onvoldoende om tot toewijzing van het verzoek te kunnen leiden.

Het hof vernietigt de bestreden beschikking en wijst het verzoek tot onderbewindstelling af.

Opmerking: zie ook hof Arnhem-Leeuwarden 3 december 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:10104 en hof Arnhem-Leeuwarden 27 oktober 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:8758.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-10-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:9106

Zaaknummer: 200.264.338

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. De behoefte van de vrouw wordt in dit geval niet verminderd door de luxe levensstijl die de alimentatiegerechtigde kan voeren dankzij haar nieuwe partner.

De gewijzigde omstandigheden aan de zijde van de man maken dat het hof het verzoek van de man om wijziging van de partneralimentatie inhoudelijk zal beoordelen.

Daarbij komt eerst de behoefte aan de orde. Daarover overweegt het hof als volgt.

Het hof stelt de behoefte aan partneralimentatie vast op afgerond € 4.890 per maand.

Ten aanzien van het primaire standpunt van de man dat de vrouw niet langer behoeftig is, overweegt het hof als volgt. De relatie van de alimentatiegerechtigde met een nieuwe partner kan een rol spelen bij de behoefte. Daarbij kan het hof ook rekening houden met omstandigheden van niet-financiële aard; deze kunnen meebrengen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om van de alimentatieplichtige ex-echtgenoot een (volledige) bijdrage in het levensonderhoud te verlangen.

De man stelt dat de nieuwe partner van de vrouw voor een groot deel in de behoefte van de vrouw voorziet, doordat de nieuwe partner luxe vakanties, uitjes, etentjes, een nieuwe auto en benzinekosten voor de vrouw betaalt. Hoewel de vrouw door betalingen van haar nieuwe partner er een levensstijl op nahoudt met meer luxe dan zij tijdens het huwelijk van partijen gewend was, voorziet de nieuwe partner daarmee niet in de huwelijksgelateerde behoefte van de vrouw. De luxe traktaties zijn extra's en komen niet in de plaats van haar huwelijksgelateerde behoefte. De man heeft ter zitting erkend dat partijen tijdens hun huwelijk dergelijke luxe vakanties niet hebben gehad. De door de partner aan de vrouw ter beschikking gestelde auto is vergelijkbaar met een leaseauto, waarvan de vrouw zelf de kosten betaalt. De vrouw profiteert weliswaar van de betalingen door haar nieuwe partner, maar de nieuwe partner voorziet daarmee niet in haar basis huwelijksgelateerde behoefte. Om die reden ziet het hof geen aanleiding de betalingen van de nieuwe partner in mindering te brengen op de behoefte van de vrouw. Verder neemt het hof in aanmerking dat de nieuwe partner van de vrouw niet onderhoudsplichtig is voor de vrouw en niet kan worden

gedwongen haar zaken te schenken en rekeningen voor haar te betalen. In de situatie waarin artikel 1:160 BW van toepassing is wordt de onderhoudsplicht van de ex-echtgenoot weliswaar doorbroken zonder dat daar een afdwingbare onderhoudsplicht van de nieuwe partner tegenover staat in het geval er (nog) geen sprake is van een huwelijk, maar zoals eerder beslist is bij de vrouw en haar nieuwe partner geen sprake van een samenwonen als waren zij gehuwd.

De man heeft nog gesteld dat ook de ouders van de vrouw voor een deel in de behoefte van de vrouw voorzien, doordat zij de kosten van de tuinman betalen. De betaling van het tuinonderhoud door de ouders van de vrouw levert weliswaar een – geringe – besparing op, maar ook de ouders van de vrouw kunnen niet worden gedwongen tot betaling van dit bedrag. Het hof zal ook deze betalingen buiten beschouwing laten bij de bepaling van de behoefte van de vrouw.

Nu de man minder inkomsten verwerft en er geen aanleiding is te menen dat er sprake is van een verwijtbaar en vermijdbaar inkomensverlies wordt de alimentatie op een veel lager bedrag vastgesteld.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 24-11-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:9745

Zaaknummer: 200.251.452

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling gemeenschap van goederen in het kader van echtscheiding. Dient de vrouw aan de man een bedrag aan goodwill uit haar onderneming, een eenmanszaak, te voldoen? Het hof is van oordeel dat het niet gaat om zakelijke goodwill nu de winstgevendheid van de onderneming volledig afhankelijk is van de capaciteiten van de vrouw.

In het kader van de verdeling van de gemeenschap van goederen komt de goodwill aan de orde die de waarde van de onderneming van de vrouw, een eenmanszaak, (mede) zou bepalen. De man maakt aanspraak op de helft van de waarde ervan. De man betoogt dat goodwill grofweg opgedeeld kan worden in twee vormen, te weten:

- 1) de zakelijke goodwill (welke samenhangt met de onderneming). Het gaat daarbij om de goede naam van de onderneming alsmede een goedlopende organisatie waardoor er structureel meer winst kan worden gemaakt;
- 2) de persoonlijke goodwill, het gaat hierbij om de goede naam van de exploitant zelf.

De door de man geraadpleegde deskundige betoogt in zijn brief dat er in het onderhavige geval geen dan wel in bijzonder minimale mate sprake van persoonlijke goodwill is. In de visie van de deskundige kan de onderneming niet zonder personeel worden gevoerd. De aansturing van het personeel en daarnaast de feitelijke exploitatie van de onderneming kan door een willekeurige derde worden gedaan. Volgens de deskundige blijkt uit de jaarrekening en/of andere overgelegde stukken niet dat slechts één persoon het boegbeeld van de onderneming is oftewel persoonlijke goodwill genereert.

In de visie van de deskundige is goodwill aanwezig als sprake is van een hogere winst dan normaal, de zogenaamde overwinst. Bij de bepaling van de goodwill gaat het niet om de overwinst in het verleden maar vooral over de overwinst die in de toekomst kan worden behaald. De deskundige is van mening dat uit vijf indicaties kan worden afgeleid dat sprake is van zakelijke goodwill: 1) het omzetverloop, 2) de aanstelling van personeel, 3) het nettoresultaat van de onderneming, 4) de opbouw van het eigen vermogen van de onderneming, 5) het verschil tussen de nettowinst en het gewaardeerd ondernemersloon.

Door de vrouw wordt dat bestreden. Zij stelt dat er geen sprake is van goodwill nu er sprake is van een eenmanszaak die volkomen afhankelijk is van het zakelijk onroerend goed. De waarde zit dan ook niet in de eenmanszaak, maar in de groepsaccommodatie. In een eerder overgelegde brief stelt zij dat het vastgoed slecht verhuurbaar is en afhankelijk van de exploitant. Het risico is dat als de exploitant slecht presteert, dat de verhuurbaarheid en de waarde van het vastgoed omlaag gaan. Dat betekent dat de waarde van het bedrijf van de vrouw geheel afhankelijk is van de prestaties van de vrouw. Als de vrouw wegvalt, heeft de eenmanszaak geen waarde.

Het hof overweegt als volgt. Voor het antwoord op de vraag of (de waarde van) goodwill van de onderneming van een van de echtgenoten in de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap dient te worden betrokken, is beslissend of die goodwill als zelfstandige waarde kan worden gerealiseerd. Dit is niet het geval indien sprake is van onbelichaamde (ook: persoonlijke) goodwill.

Bij bepaling van de persoonlijke goodwill staat de persoonlijke capaciteit van de ondernemer centraal. Deze persoonlijke capaciteiten zijn verknocht aan de betreffende persoon. Als de ondernemer op basis van zijn persoonlijke capaciteiten, in het kader van de exploitatie van de onderneming, een overwinst weet te realiseren, dan is de economische waarde van deze overwinst aan hem of haar verknocht. Wanneer de totale winst uit onderneming is toe te rekenen aan de persoonlijke capaciteiten van de ondernemer dan kan er geen sprake zijn van zakelijke overdraagbare overwinst.

Zakelijke goodwill, of ook wel genaamd belichaamde goodwill, valt wel in de gemeenschap van goederen mits de zakelijke goodwill zelfstandig is te waarderen alsmede overdraagbaar is (HR 31 mei 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE0748, NJ 2003/342).

In het onderhavige geval is sprake van een door de vrouw geëxploiteerde onderneming in de vorm van een eenmanszaak. Onder een onderneming verstaat het hof een organisatorisch verband, gericht op duurzame deelneming aan het economisch verkeer. De vrouw is in deze de ondernemer en de spil waar het om draait binnen de onderneming. Haar persoonlijke inzet en capaciteiten zijn bepalend voor het resultaat van de onderneming. De onderneming is gezien de omvang dermate beperkt dat het organische verband uitsluitend gevormd wordt door de vrouw en haar persoonlijke capaciteiten. Het hof deelt dus niet de visie van de deskundige van de man dat het resultaat van de onderneming niet afhankelijk is van de capaciteiten van de vrouw.

Een kenmerk van een eenmanszaak is, dat een eenmanszaak in civielrechtelijke zin geen afgescheiden vermogen heeft. Bij een eenmanszaak valt wel te onderscheiden het

ondernemingsvermogen. Het ondernemingsvermogen bestaat uit activa en of passiva. De somma van activa kunnen een meerwaarde hebben boven de waarde van de afzonderlijke activa. De mogelijke zakelijke goodwill – denk bijvoorbeeld aan de ligging van de gebouwen – komt tot uitdrukking in de taxatierapporten.

Naar het oordeel van het hof kan in het onderhavige geval het bedrijfsresultaat niet de basis vormen voor de berekening van de waarde van goodwill. De winst die door de vrouw met de exploitatie van de onderneming wordt gerealiseerd, is uitsluitend aan haar in persoon toe te rekenen en naar het oordeel van het hof aan haar verknocht. Van goodwill zou sprake kunnen zijn indien het organische verband van de onderneming een zodanige omvang heeft dat de onderneming ook zonder de aanwezigheid van de ondernemer, in casu de vrouw, in staat is om overwinst te realiseren. Onder overwinst verstaat het hof winst die uitstijgt boven een gebruikelijke winst bij een soort gelijke onderneming. De grief van de man faalt.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 25-11-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:2257

Zaaknummer: 200.268.029/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie; behoefte en draagkracht. De vrouw wordt geacht ten minste het minimumloon te kunnen verdienen. De man heeft onvoldoende inzicht in zijn draagkracht gegeven. Zijn stelling dat hij de verzochte partneralimentatie niet kan betalen, is niet gemotiveerd. De man wordt veroordeeld de verzochte partneralimentatie te betalen die in overeenstemming is met de aanvullende behoefte aan partneralimentatie.

De rechtbank heeft de partneralimentatie bepaald op € 316 per maand. De vrouw is van deze beslissing in hoger beroep gekomen. Haar grieven zien op de aanvullende behoefte en op de draagkracht van de man.

Aanvullende behoefte

De vrouw stelt gemotiveerd een aanvullende behoefte te hebben van € 2.335 per maand. De man heeft dit betwist. Hij stelt en motiveert dat de vrouw volledig in eigen levensonderhoud kan voorzien.

Het hof overweegt het navolgende. Uit de stukken en het verhandelde ter mondelinge behandeling is het navolgende gebleken. De vrouw, thans 56 jaar, heeft een opleiding voor tekenlerares gevolgd, maar zij heeft die opleiding niet afgemaakt en geen diploma behaald. De vrouw ontmoette de man, zij zijn gehuwd en kregen (thans volwassen) kinderen. De vrouw is in de onderneming van de man gaan werken, verzorgde onder meer de administratie, de btw-aangiftes en maakte offertes. Om fiscale redenen werd aan de vrouw een salaris betaald van € 30.000 bruto per jaar. De vrouw heeft 33 jaar in de onderneming van de man gewerkt. Vanaf 2015 heeft de vrouw daar geen werkzaamheden meer verricht. De vrouw heeft tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat zij staat ingeschreven voor werk in de thuiszorg. De vrouw staat onder behandeling van een psycholoog en mede gelet daarop is zij thans werkzoekende, voor 20 uur per week en niet te ver van huis.

De man heeft onweersproken tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat hij tot 1 oktober 2020, de datum van ontbinding van de arbeidsovereenkomst door de kantonrechter,

het bedrag van € 1.400 per maand netto aan de vrouw heeft betaald. Op de vraag van het hof ter zake de verdien capaciteit van de vrouw heeft de man tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat de vrouw in staat moet worden geacht minimaal het wettelijk minimumloon (hof: gemiddeld € 1.523 netto per maand) te verdienen. Het hof zal van dit laatste bedrag uitgaan. De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd dat zij om medische redenen niet een dienstbetrekking van 36 uur kan aanvaarden maar zich moet beperken tot werk van maximaal 20 uur per week. Voorts heeft de vrouw niet laten zien dat zij zich heeft ingespannen om werk te vinden terwijl niet bestreden is dat er voor haar geschikte vacatures zijn. Het hof gaat er dan ook van uit dat de vrouw vanaf de ingangsdatum van de partneralimentatie het minimumloon kan verdienen. Hierbij neemt het hof in aanmerking dat de vrouw tot 1 oktober 2020 € 1.400 netto per maand van de man als arbeidsvergoeding heeft ontvangen en zij met geringe arbeid inkomen op het niveau van het minimumloon kon verwerven.

Gelet op het voorgaande constateert het hof dat de vrouw, rekening houdend met een huwelijksgelateerde behoefte in 2020 van afgerond € 3.855 netto per maand, thans in ieder geval behoefte heeft aan de door haar, na levering van de echtelijke woning, en met ingang van 2 maart 2020 verzochte partneralimentatie van € 2.335 (bruto) per maand.

Draagkracht

De man is interieurarchitect en hij werkt als docent op een hogeschool. Het inkomen als docent is duidelijk. Over het inkomen van de man als directeur-groootaandeelhouder van zijn beheer BV en de in dit verband overgelegde gegevens overweegt het hof als volgt.

Het hof constateert dat recente verifieerbare financiële gegevens geheel ontbreken. Zo zijn onder meer niet overgelegd (geconsolideerde) jaarstukken 2018 en 2019 van [beheer] beheer BV, dan wel de definitieve cijfers, dan wel de voorlopige. Ook ontbreken kwartaalcijfers 2020 en de prognose 2021. Aangiften omzetbelasting ontbreken voorts geheel, evenals aangiften en aanslagen vennootschapsbelasting. Recente aangiften inkomstenbelasting en aanslagen inkomstenbelasting ontbreken eveneens.

Gelet op het voorgaande is het hof van oordeel dat de man zijn stelling dat hij onvoldoende draagkracht heeft om de door de vrouw verzochte partneralimentatie te betalen in het geheel niet, althans onvoldoende heeft onderbouwd, hetgeen gelet op de gemotiveerde betwisting van de vrouw, zeker in dit hoger beroep, wel op zijn weg had gelegen. De man heeft het hof geheel niet, althans onvoldoende in de gelegenheid gesteld zijn inkomenspositie en daarmee zijn beschikbare draagkracht naar behoren te beoordelen, hetgeen wel op zijn weg had gelegen. Dit dient geheel voor rekening en risico van de man te komen.

Het hof veroordeelt de man tot betaling van € 2.335 per maand aan partneralimentatie.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-11-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:3647

Zaaknummer: 200.271.616_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Niet-verzorgende ouder verzoekt aan de verzorgende ouder een bijdrage in de kosten van de kinderen op te leggen als zij bij de niet-verzorgende ouder verblijven. De rechtbank wijst het verzoek af.

De man en de vrouw hebben een affectieve relatie gehad, waaruit twee kinderen geboren zijn. De oudste is nu 12 jaar, de jongste 11 jaar. Zij verblijven bij de moeder. De vader heeft beperkt contact met de kinderen. De vader heeft een nieuwe relatie. Daaruit is een kind geboren. Een tweede kind is op komst.

Bij beschikking van 4 februari 2019 heeft de rechtbank bepaald dat de man aan de vrouw € 25 per maand per kind aan kinderalimentatie moet betalen. De man verzoekt om die bijdrage op nihil te stellen vanwege de schulden die hij heeft. Nadien heeft hij verzocht om aan de vrouw een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding op te leggen ten behoeve van de man. Reden daarvoor is dat het inkomen van de vrouw zou zijn gestegen, maar die stelling is niet gemotiveerd. Verder is daarvoor reden dat de man uit een nieuwe relatie een kind heeft gekregen en een tweede op komst is.

De rechtbank wijst het verzoek van de man af.

In de eerste plaats oordeelt de rechtbank dat er geen relevante wijziging van omstandigheden is. Het feit dat de man uit een nieuwe relatie een kind heeft en een tweede op komst is, acht de rechtbank geen relevante wijziging van omstandigheden. In de tweede plaats betaalt de man nu een minimale bijdrage van € 25 per kind per maand. Er zijn geen bijzondere omstandigheden door de man gesteld om daarvan in dit geval af te wijken.

In de derde plaats is uitgangspunt dat de ouder waar het kind de hoofdverblijfplaats heeft, alle verblijfsoverstijgende kosten van het kind betaalt en dat de andere ouder de kosten die samenhangen met het verblijf bij die ouder, de zogenoemde zorgkosten, voor zijn rekening neemt. De rechtbank neemt hierbij in overweging dat door de man geen feiten of omstandigheden zijn aangevoerd en dat door hem evenmin is besproken, of er aanleiding bestaat om te onderzoeken of de ouder waar de kinderen verblijven, in staat is een bijdrage te

betalen in de zorgkosten van de andere ouder die daar niet zelf volledig in kan voorzien.
Daarbij is een gezichtspunt dat de man beperkt contact heeft met de kinderen en geen kosten voor de contactmomenten maakt die zijn zorgkorting overstijgen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 01-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:4119

Zaaknummer: C/18/196356 / FA RK 19-3425

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voornemen tot het stellen van prejudiciële vragen over de verenigbaarheid van Iraans huwelijksvermogensrecht met de Nederlandse openbare orde (art. 10:6 BW).

De vrouw is in hoger beroep gekomen van een aantal beslissingen in het kader van de echtscheiding die tussen haar en de man is uitgesproken. De man en de vrouw hebben beiden zowel de Iraanse als de Nederlandse nationaliteit. Zij zijn voor de tweede keer in 1989 in Iran gehuwd met elkaar.

Wat de afwikkeling van het huwelijksvermogensregime betreft gaat het om het volgende.

De vrouw voert aan dat Iraans recht het huwelijksvermogensregime van partijen beheerst. Iran kent als wettelijk stelsel een algehele scheiding van goederen. In afwijking van het wettelijke stelsel zijn partijen huwelijkse voorwaarden overeengekomen in de huwelijksakte van partijen. De huwelijkse voorwaarden zijn volgens de vrouw in strijd met de Nederlandse openbare orde voor zover daarin is bepaald dat zij haar recht op de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde vermogen van de man verliest wanneer zij degene is die om echtscheiding heeft verzocht. De vrouw is dan ook van mening dat zij recht heeft op de helft van het tijdens het huwelijk verworven vermogen van de man. De man dient opgave te doen van al zijn bezittingen, met name in het buitenland, en moet onderbouwen welke waarde deze vertegenwoordigen. Ook moet de echtelijke woning in Nederland worden getaxeerd, aldus de vrouw.

De man verweert zich daartegen als volgt. Uit de huwelijkse voorwaarden volgt dat, wanneer de man degene is die de echtscheiding heeft verzocht, de vrouw recht heeft op de helft van het vermogen van de man dat hij tijdens het huwelijk heeft verworven. Nu het de vrouw is geweest die de echtscheiding heeft verzocht, kan zij volgens de man uit hoofde van de huwelijkse voorwaarden geen aanspraak maken op het tijdens het huwelijk opgebouwde vermogen van de man. Voor zover deze bepaling in strijd moet worden geacht met de Nederlandse openbare orde, betoogt de man dat de gehele huwelijkse voorwaarden buiten toepassing dienen te blijven en teruggevallen moet worden op het wettelijke stelsel van algehele scheiding van goederen naar Iraans recht. Ook in dat geval kan de vrouw geen

aanspraak maken op het vermogen van de man.

Het hof overweegt als volgt. In de eerste plaats heeft de Nederlandse rechter rechtsmacht om kennis te nemen van het huwelijksvermogensrechtelijke verzoek. Verder is niet in geschil dat het huwelijksvermogensregime wordt beheerst door Iraans recht. Tussen partijen is evenmin in geschil dat het Iraanse wettelijke stelsel een algehele scheiding van goederen inhoudt. Het staat partijen vrij bij huwelijkse voorwaarden – in beperkte mate – af te wijken van dit wettelijke stelsel. Hoewel tussen partijen aanvankelijk nog in discussie was of zij bij huwelijkse voorwaarden zijn afgeweken van het Iraanse wettelijke stelsel, is ter zitting van het hof gebleken dat partijen er inmiddels beiden van uitgaan dat zij in hun Iraanse huwelijksakte huwelijkse voorwaarden naar Iraans recht zijn overeengekomen.

Deze houden in:

‘Met voltrekking van het huwelijk, stelde de vrouw als voorwaarde dat wanneer het verzoek tot de scheiding niet door haar is ingediend, en volgens de overweging van de rechtbank, de oorzaak van de scheiding niet door nakoming van de echtelijke verplichtingen door de vrouw of haar immoreel gedrag is, in dit geval is de man verplicht de helft van zijn aanwinst/bezittingen of van gelijke waarde die hij gedurende hun huwelijk met haar verdiend heeft kosteloos aan haar over te dragen.’

De huwelijkse voorwaarden zijn niet wederkerig, in die zin dat op basis van die voorwaarden alleen de vrouw aanspraak kan maken op het vermogen van de man en de man geen enkele aanspraak kan maken op het vermogen van de vrouw. Uitgaande van het wettelijke stelsel van algehele scheiding naar Iraans recht, beogen de huwelijkse voorwaarden de vrouw onder bepaalde voorwaarden in geval van echtscheiding recht te geven op de helft van het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde vermogen.

Partijen verschillen van mening over de huwelijksvermogensrechtelijke afwikkeling naar Iraans recht van het vermogen dat de man tijdens het huwelijk van partijen heeft opgebouwd (verder: huwelijkse vermogen). De vrouw betoogt dat zij volgens de huwelijkse voorwaarden, als degene die de echtscheiding heeft verzocht, geen recht heeft op het huwelijkse vermogen van de man, maar dat deze bepaling van Iraans huwelijksvermogensrecht wegens strijd met de Nederlandse openbare orde buiten toepassing dient te blijven, waaruit volgens de vrouw volgt dat zij recht heeft op de helft van het huwelijkse vermogen van de man. De man verweert zich daartegen en voert onder meer aan dat, wanneer de huwelijkse voorwaarden in strijd worden verklaard met de Nederlandse openbare orde, dit tot gevolg heeft dat de huwelijkse voorwaarden in hun geheel buiten toepassing dienen te blijven, zodat teruggevallen wordt op het wettelijke stelsel van Iran van algehele scheiding van goederen.

Prejudiciële vragen

Het is het hof ambtshalve bekend dat de hiervoor genoemde huwelijkse voorwaarden in veel Iraanse huwelijksaktes voorkomen en dat de Nederlandse rechter met regelmaat gevraagd wordt om in het kader van de echtscheiding van echtgenoten met de Iraanse nationaliteit te oordelen over de rechtsgeldigheid en de rechtsgevolgen van deze huwelijkse voorwaarden naar Iraans recht. In het kader van de beoordeling van deze huwelijkse voorwaarden naar Iraans recht rijzen twee rechtsvragen, namelijk:

(i) de vraag of de voorwaarde dat de vrouw slechts aanspraak kan maken op de helft van het huwelijkse vermogen van de man wanneer de echtscheiding niet door haar is verzocht, in strijd moet worden geacht met de Nederlandse openbare orde, zoals neergelegd in artikel 10:6 BW,

en, voor het geval het antwoord daarop bevestigend is,

(ii) welke gevolgen dat heeft voor het huwelijksvermogensregime van partijen: gelden in dat geval de huwelijkse voorwaarden met uitzondering van het gewraakte onderdeel (waardoor de vrouw recht heeft op de helft van het huwelijkse vermogen van de man, ongeacht wie om echtscheiding heeft verzocht) of blijven de huwelijkse voorwaarden zoals hiervoor weergegeven in hun geheel buiten toepassing (waardoor het wettelijke stelsel van algehele scheiding herleeft en de vrouw geen recht heeft op het huwelijkse vermogen van de man, ook als de echtscheiding door de man is verzocht)?

In de rechtspraak lopen de opvattingen over deze rechtsvragen uiteen. Het hof is dan ook voornemens de bovengenoemde prejudiciële vragen te stellen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-12-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:2327

Zaaknummer: 200.273.775 en 200.274.979tb

Wetsartikelen: